

خانه مدیران، زائر سرای زائران

با دعوت شهرآرا، برخی مسئولان استانی برای میزبانی از زائران

دهه آخر صفر در منازل خود اعلام آمادگی کردند

گزارش روز

گروه جامعه|من قصد و قرارم این است که در تهیه و پخت نذری برای زائران امام رضا^(ع) کمک کنم. شمار برای میزبانی چه کار می کنید؟ همسرم تصمیم گرفته است که در خیابان های اطراف حرم به زائرانی که قصد زیارت دارند با ماشین سرویس صلواتی بدهد. شمار برای مهمان هایی که قرار است چند روز دیگر از راه دور بیایند چه کار می کنید؟ قرار است آب نیمه راه را، اسپندی دود کنیم. آخر مهمان داریم؛ مهمانی که خسته راه است و برای هر گامش در جاده ای که به بی نهایت مهر بانی ها ختم می شود دست به دعا برداشته است. دعا هایی که دوست و آشنا قبل از راهی شدن ودل زدن به جاده همراه او کرده اند. قرار است میزبان این زائران باشیم. خانه هر کداممان، زتر اسرا باشد. هر کدام به اندازه وسع و توانمان به مهمان آقا خدمت کنیم. از گرفتن گرد و غبار مسیر راه تا پذیرایی با آب خنک و چایی. پس قرار مان این گونه شد. مسئولان هم در این چند روز مشابه سال های قبل بر صف آراییی خدمات به منظور میزبانی شایسته گفته اند اما اینکه خود آنان قرار است برای مهمانان آقا چه کنند همان سؤالی است که برای پاسخش سراغ مسئولان رفتیم.

یک خواهش برای اسکان

حسن موحدیان، رئیس شورای شهر مشهد: پویش «هر خانه، یک زائرسرا» یک اقدام در خور توجه برای میزبانی مردم مشهد از زائران علی بن موسی الرضا^(ع) است. بی شک اقدام شهروندان برای اسکان زائران در منزل شخصی شایان قدردانی است. من نیز از شهروندانی که این امکان را دارند خواهش می کنم که با این پویش همراه باشند. خود من نیز علاقه بسیاری به این کار داشتم اما به دلیل دوری از بارگاه منور رضوی شرایط مطلوبی برای اسکان زائران نداریم.

۲۴ ساعته در خدمت زائر

حسین داوری، فرماندار مشهد: ما تمام وقت، وقف این پویش هستیم و ۲۴ ساعته در قرارگاه خدمت رسانی به زائران علی بن موسی الرضا^(ع) حضور داریم تا کارها به نحو احسن انجام شود.

اتاق هایی برای زائران

مهدی ناصحی، عضو کمیسیون شهرسازی و معماری شورای اسلامی شهر مشهد: با افتخار در خدمت زائران هستیم. منزل ما ۳ اتاق دارد که دو اتاق را به این مسئله اختصاص می دهیم؛ ضمن اینکه زیرزمین منزل مادرم را نیز در اختیار زائران قرار خواهیم داد.

شمالی ها، مهمان عضو شورا

غلامحسین صاحبی، رئیس کمیسیون حاشیه شهر مشهد: همراه با شهروندان مشهدی به پویش «هر خانه، یک زائر سرا» می پیوندم تا میزبانی برای زائران امام رضا^(ع) باشم. همین الان نیز میزبان چند زائر از شهرهای شمالی هستیم.

دغدغه شهرستانی ها

رضا سلم آبادی، مدیرکل کمیته امداد امام خمینی ^(ع) خراسان رضوی: من نیز قطعا به پویش «هر خانه، یک زائرسرا» اضافه خواهیم شد. با توجه به آنکه خود من از شهرستان برای خدمت به مشهد آمده ام از دغدغه زائران برای اسکان خبر دارم. بنابراین امسال تصمیم دارم در خانه شخصی خودم میزبان هیئتی هشتاد نفره از زائران خراسان جنوبی باشم.

سیستمی شدن خدمت به زائران

مجید عسکری، رئیس حوزه هنری خراسان رضوی: پویش «هر خانه، یک زائرسرا» یک اتفاق مبارک است. البته برای این پویش از لحاظ نوع تبلیغ و چگونه شناسایی شدن زائران و اسکان آن ها در منازل مردم باید سیستم مرکزی طراحی شود. درباره خودم باید بگویم که من جزو مدیران مرقه نیستم و اکنون خانه ام این فضا را ندارد. اما اگر شرایطش مهیا بود علاقه داشتم این کار را انجام دهم. با این حال اگر کسی با شرایط خانه ما مشکلی نداشته باشد در خدمت او هستیم.

جای خالی خانه های بزرگ

علیرضا طاهری، مدیرعامل آب منطقه ای خراسان رضوی: سبک ساختمان ها و خانه های فعلی با گذشته تفاوت های بسیاری دارد. در گذشته خانه های بزرگی وجود داشت که چندین نفر امکان زندگی در آن خانه را داشتند اما در شرایط فعلی این خانه ها کمتر وجود دارد. من نیز با وجود آنکه علاقه بسیاری برای شرکت در این پویش دارم، به دلیل همین محدودیت های فضا نمی توانم میزبانی شایسته باشم.

خدمت صلواتی با خودر و شخصی

جلیل بامشکی، سرپرست معاونت زیارت و گردشگری سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد: خانه شخصی من از نظر فضا کوچک است و نمی تواند برای اسکان مناسب زائران باشد اما همانند همه مشهدی ها دوست دارم در این پویش همراه باشم؛ بنابراین قصد و نیتی که دارم این است که در روزهای پایانی صفر به صورت صلواتی با خودرو شخصی به زائران خدمت کنم.

عکس: محمدحسن صلواتی / شورا

مهمان منزل شهردار

سید عبدا... ارجانی، شهردار مشهد: اسکان زائران باعث افتخار است. البته انتظار نخست مردم از مسئولان این خواهد بود که وظایف اداری خود را به نحو مطلوب انجام دهند. اما برای پیوستن به پویش «هر خانه، یک زائرسرا» یک آپارتمان شخصی دارم که خانواده ام در آن زندگی می کند و می تواند در اختیار زائران باشد.

کل خانه برای زائر

ایمان فرهنگندی، رئیس کمیسیون عمران، حمل و نقل و ترافیک شورای اسلامی شهر مشهد: حاضریم کل خانه را برای اقامت و اسکان زائران پیاده در اختیار آن ها قرار بدهیم. بنابراین به پویش «هر خانه، یک زائر سرا» خواهیم پیوست.

میزبان ۲۵۰ زائر

حجت الاسلام مجتبی مهدوی رفعی، رئیس مرکز رسیدگی به مساجد استان: همه تلاش این روزهای ما برای خدمات مناسب به زائران است. بنابراین خود ما جزئی از این پویش ها هستیم و اگر خدا قبول کند همانند چند سال گذشته میزبان ۲۵۰ زائر از خراسان جنوبی هستیم.

خدمت تنها اسکان نیست

حسین باغ گلی، معاون فرهنگی و اجتماعی شهردار مشهد: موقعیت کاری ما در این ایام به نحوی است که بیشترین وقت خود را در خدمت مردم و زائران هستیم. نکته ای که در این ارتباط باید اشاره داشت این است که خدمت تنها اسکان نیست. درباره اسکان با توجه به حضور زائران در منزل و اینکه منزل در اختیار بانوان است، ترجیح من این است که این کار با رضایت همسرم باشد. چنانچه رضایت داشته باشد با افتخار میزبان زائران خواهیم بود.

ای کاش های محدودیت فضا

جعفر شهامت، مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای خراسان رضوی: این روزها تمام وقت در حال پیگیری و بررسی شرایط جاده ها برای میزبانی از زائران هستیم. اما درباره سؤالی که پرسیده شد باید بگویم که فراهم کردن شرایط به منظور اسکان زائران یک اقدام تحسین برانگیز است. من نیز علاقه بسیاری برای ارائه خدمت به زائران امام رضا^(ع) دارم اما به دلیل شرایط محدود منزل مسکونی این توفیق برای من و خانواده ام مهیا نیست.

ضرورت حفظ کرامت

محمد حسین زاده، مدیرکل ارشاد استان خراسان رضوی: موضوع کرامت و رفاه زائران یکی از نکاتی است که برای اسکان زائران در نظر گرفته می شود و همواره مورد تأکید است. اکنون فضای محل سکونت ما آپارتمانی است که در این فضای محدود امکان اسکان زائر وجود ندارد و زائران در رفاه نخواهند بود. قطعا اگر شرایط مهیا می بود با کمال افتخار در این پویش شرکت می کردم.

اسکانی بارعایت شأن زائر

حسین رضائی، سخنگوی جمعیت خدمتگزار زائران پیاده امام رضا^(ع): اسکان زائران مقوله حائز اهمیتی است. در این ارتباط باید این اقدامات به نحوی باشد که شأن و کرامت زائران حفظ شود و از نظر رفاهی و امنیتی در آسایش باشند. البته من معتقدم باید به سستی برویم که هر شهروند یک خدمتگزار باشد، برای ریختن چای، آماده کردن شرایط اسکان و پخت نذری گوشه ای از کار را بر عهده بگیرد. این خودش یک انقلاب در حوزه فرهنگ میزبانی است.

آپارتمان نقلی، در اختیار زائران

علی اکبر سبزیان مدیرکل کتابخانه های عمومی خراسان رضوی: با افتخار در این طرح و برای ارائه خدمت به زائران امام رضا^(ع) شرکت می کنم. یک واحد آپارتمان نقلی و کوچک دارم که به اسکان زائران پیاده اختصاص خواهیم داد. علاوه بر آن نهاد کتابخانه های استان در نظر دارد که سه کتابخانه به اسکان زائران دهه پایانی صفر اختصاص دهد.

معاون استاندار: به این

پویش می پیوندم

پیوستن معاون استاندار خراسان رضوی به پویش «هر خانه، یک زائرسرا» را از زبان خودش و با چاشنی «برایم مایه افتخار است، می شنویم.

حجت الاسلام حجت گنابادی نژاد را اوایل روز کاری و پیش از آغاز جلسات پر از دحام این روز هایش پیدا می کنیم. او پیش از اینکه بگوید چرا با اصل چنین پویشی موافق است، می گوید: دار و ندارم یک منزل است و از حضرت رضا^(ع) می خواهم در همین فضا توفیق میزبانی از زوارش را به ما عنایت کند. از معاون هماهنگی و مدیریت امور زائران استانداری خراسان رضوی سؤالی می پرسیم که شاید در ذهن شما هم باشد، اینکه برای اسکان زائران، به استفاده از منازل شخصی مجاوران چه نیازی هست. آن هم در مشهد که سرآمد فضا های اقامتی کشور به شمار می رود و علاوه بر آن، فضاهای عمومی بسیاری در اختیار دارد؟

او بایبان اینکه در طول تاریخ افتخار میزبانی زائران از آن مردم بوده است، ادامه می دهد: اگر به هویت و پیشینه تاریخی شهر مشهد رجوع کنید، با موقوفات، نذورات، حسینیه ها و زائرسراهای بسیاری مواجه می شوید. همگی از این واقعیت حکایت دارند که مردم چه در مشهد، چه در بلاد دیگر همیشه دغدغه داشته اند برای فراهم کردن زیر ساخت ها و خدمات مورد نیاز زائران امام رضا^(ع). پویش هایی که برای اسکان و تأمین سایر نیازهای زائران ایجاد شده، احیا و تداوم همان هویت سابق است و اگر مردم مشهد را از توفیق میزبانی زائران جدا کنیم، اختلالی جدی در هویت شهر ایجاد می شود.

● الفت میزبان و میهمان

معاون استاندار خراسان رضوی با این مقدمه، سؤالمان را از دو منظر کمی و کیفی جواب می دهد. بعد عددی اش این است که کل ظرفیت های رسمی اقامت در مشهد با همه بزرگ بودنش در کشور، فقط حدود ۱۳۰ هزار نفر شب است که با برآوردهای میلیونی از تعداد زوار جور در نمی آید.

با وجود اهمیت زیاد موضوع اسکان، گنابادی نژاد قسمت کیفی قضیه را مهم تر می داند و آن را این طور با می کند: پای کار آوردن مردم یک اولویت قطعی و رویکردی منبایی است که علما نیز روی آن تأکید دارند. وقتی مردم برای خدمت به زائران پای کار می آیند، الفت و محبتی ایجاد می شود که با خدمات رسمی به دست نمی آید. این شب ها شخصا برای عرض تشکر به منزل مشهدی هایی رفته ام که توفیق میزبانی زائران امام رضا^(ع) را دارند. وقتی نظر زائران مهمان را می پرسم، از محبت میزبان هایشان اظهار حیرت و شرمندگی می کنند. می خوام عرض کنم اگر فضاهای عمومی مشهد، ۱۰ برابر وضعیت کنونی هم باشد این قبیل حس ها، انس ها و افزایش سرمایه اجتماعی هرگز به دست نمی آید. دعوت از افرادی که برایت غریبه اند به منزل شخصی ات، شرایطی است که شاید بسیاری از مجاوران امام رثوف^(ع) آن را تجربه نکرده باشند و مانند هر تجربه تازه ای، می تواند نگرانی های بابت تبعات احتمالی در پی داشته باشد. معاون استاندار خراسان رضوی به این دغدغه این طور پاسخ می دهد: موضوع میزبانی از زائر، حسایش متفاوت است. بسیاری از حواشی ای که به ذهنمان می آید برای ارتباطاتی که در سایر فضا ها رخ می دهد، به برکت نام حضرت رضا^(ع) و زائرش منتفی است. با این حال در تعاملات گسترده اجتماعی نباید نسبت به برخی دغدغه ها بی تفاوت بود. بخش زیادی از این دغدغه ها به آموزش ها و راهنمایی هایی برمی گردد که باید اتفاق بیفتد، چه برای مجاورانی که می خواهند توفیق میزبانی داشته باشند، چه برای زائرانی که متقاضی خدمت هستند. دست کم دستگاه هایی که مسئولیت دارند باید نظارت و کنترل بیشتری داشته باشند و کمک کنند تا برای خدمت دهندگان و خدمت گیرندگان مسئله ای پیش نیاید.

نذر اسکان، سنتی خانوادگی

● خادم زائران امام هشتم^(ع)

شهادت|خاطرات شیرین کودکی و خانه پدری را مرور می کند و از غریبه هایی می گوید که هر از چندی، مهمان یکی از اتاق های منزلشان می شدند. خانه تاحرم فاصله چندانی نداشت و جان می داد برای چند شب میزبانی رایگان از زائران شهرستانی. پیشینه ذهنی حسین حسامی، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر مشهد، از هم سفره بودن با مهمانان امام رثوف^(ع) از این قرار است. اومی گوید به سنت نانوشته ای که میراث تربیت خانوادگی اش است، پایبند مانده وسال هاست که در ایام دهه پایانی صفر، یکی از اتاق های منزلش را به استراحت زائران اختصاص می دهد. برای همین تامی پرسیم که آیا به پویش «هر خانه، یک زائرسرا» خواهید پیوست، می گوید که این کار را انجام داده است. نه فقط امسال بلکه از سال هایی دور که هنوز خبری از این دست پویش ها و سامان دهی مشارکت های مردمی نبود.

اتفاق های مبارک و دوستی های دیرینه حول محور محبت امام هشتم^(ع) را یکی از ثمرات این میزبانی ها بیان می کند و می گوید: چند روز میزبانی از زائران حضرت^(ع)، باعث آشنایی هایی شده است که قدمت برخی از آن ها از چند سال و حتی چند دهه عبور کرده است.

تجربه های او برای کسانی که تاکنون منازل خود را در اختیار زوار قرار نداده اند و دورنمای دشواری از این تصمیم خانوادگی دارند، به کار می آید. «تشخیص اینکه خانواده ای شهرستانی، در شلوغی های ایام شهادت حضرت^(ع) جاپیدا نکرده اند کار سختی نیست؛ مثلا همین چند سال پیش، وانت پلاک شهرستان را اطراف حرم دیدم که راننده با همسر و بچه های کوچکش جایی برای استراحت پیدا نکرده بود. یکی دو شبی را خدمتشان بودیم. دشواری خاصی هم نداشت اصلا. به رسم ادب برایشان صبحانه آماده می کردیم، میل می کردند و به زیارت می رفتند. قبول نمی کردند برای ناهار هم خدمتشان باشیم و شب برای استراحت برمی گشتند منزلمان...»

● مهم تر از اسکان زائر

او که از هفت سال قائم مقامی ستاد اربعین شهرداری مشهد باوازه افتخار یاد می کند، میزبانی از زائران امام هشتم^(ع) در مکان های عمومی مثل سوله های ورزشی را چندان دلچسب نمی داند و منظورش را این طور بر ایمان با می کند: خودتان را تصور کنید که سه، چهار، پنج یا حتی ۱۰ روز راپیاده در مسیر زیارت بوده اید و با تمام خستگی هایتان وقتی به مقصد رسیده اید به یک سوله ورزشی هدایت شده اید. این را مقایسه کنید با شرایطی که در مقصد، یکی به استقبالان بیاید و شما را به عنوان مهمان به خانه اش دعوت کند. کدام یک گرمانه تر است؟

عضو هیئت رئیسه شورای اسلامی شهر مشهد به رویداد جهانی و منحصر به فرد راهپیمایی اربعین و فرهنگ میزبانی در ملت عراق اشاره می کند که می تواند به مشهد به عنوان کلان شهری منتقل شود که صاحبش به رأفت و مهر بانی شهرد است. اشاره بعدی او به پایین بودن تعداد زائران پیاده مشهد به نسبت حجم گسترده زائران پیاده اربعین حسینی است، با این توضیح که «زینبده شهر امام رثوف^(ع) نیست که زائر پیاده ای که پایا جسم و دل به مشهد می آید مکان مناسبی برای اسکان نداشته باشد.»

وضعیت مالی برخی زائران پیاده دهه آخر صفر، دغدغه دیگری است که حسامی آن را بر ایمان این طور شرح می دهد: زائری که تمکن مالی دارد و به مشهد می آید، دغدغه ای بابت اسکان ندارد و می تواند از هتل چند ستاره استفاده کند. زائران دیگری هم هستند که استطاعت مالی ندارند. با این حال تمام عشق و امیدشان این است که به مشهد برسند و به زیارت آقا امام رضا^(ع) بروند.

حسامی این راهم می گوید که نه تمام نیازهای زائر به اسکان خلاصه می شود و نه همه مشهدی ها امکان پذیرایی از زوار در منازلشان را دارند. «باید واقع بین باشیم. خانه های که وسعت و زندگی های آپارتمانی کار را یک مقدار سخت کرده است نسبت به قدیم تهرایی که خانه ها اتاق یا طبقه ای مجزایی را مهمان داشت. هر چند باز هم شرایط، قابل مدیریت است، با این حال مهم تر از اسکان دادن به زائر، نهادینه کردن فرهنگ میزبانی است. این کار هم تکلیفی ویا تکرار مسئولان اتفاق نمی افتد. هر کس که توفیق هم جواری با امام هشتم^(ع) را دارد در هر قالبی که می تواند به زائر خدمت کند. از حمل و نقل گرفته تا تاختیقی که من کاسب به نیت نذر امام رضا^(ع) می دهم تا روی خوشی که یک راننده تاکسی، یک نانوا و... به زائر نشان می دهد که برخورد مجاوران با زائران آقا فرق دارد.

